

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд на тема:

**„ОПТИМИЗИРАНЕ НА ФИЗИЧЕСКАТА ПОДГОТОВКА
ПО ХУДОЖЕСТВЕНА ГИМНАСТИКА ЗА
ДЕВОЙКИ МЛАДША ВЪЗРАСТ”**

**за придобиване на образователната и научна степен
“Доктор”**

**Докторант: Весела Ив. Иванова
Рецензент: проф. Кирил Костов, дн**

**I. Актуалност и значимост на разработвания в
дисертационния труд проблем.**

Дисертационният труд „Оптимизиране на физическата подготовка по художествена гимнастика за девойки младша възраст” разглежда един, колкото познат, толкова и перманентно значим проблем за теорията и практиката на тренировъчния процес в подготовката на състезателки по художествена гимнастика. Внимателният прочит на труда ми даде основание още в началото на моята рецензия да отбележа, че това е едно задълбочено и целенасочено изследване с подчертана практическа насоченост. Освен това, избраният за изследване научен проблем от докторант Весела Иванова има и своята дидактическа значимост и актуалност. И това се отнася не само за теоретичната обосновка на проблема, свързана с необходимостта от оптимизиране на физическата подготовка в тренировъчния процес по художествена гимнастика, но най-вече от този труд ще имат полза треньорите, които ще разполагат с едно ръководство за работа в чисто практико-приложен аспект. Както отбелязва и самата авторка „...Анализът на литературните източници относно

физическата подготовка в художествената гимнастика дава основание да се смята, че работата по развитие на двигателните качества се нуждае от нови, по-усъвършенствани, научно-обосновани и отговарящи на съвременните изисквания на спорта, методики.“ Към всичко това, като се прибави и факта, че в дисертационния труд се прави задълбочен анатомо-функционален анализ на основните двигателни действия, използвани в съчетанията на гимнастичките в пряка връзка с тяхната физическа подготовка, говори недвусмислено за научната и особено за практическа полза от това изследване.

Ето защо всеки опит за изследване, моделиране и оптимално управление на тренировъчния процес в художествената гимнастика и в частност оптимизиране на тренировъчните средства и методи за физическа подготовка на гимнастичките, заслужава одобрение и има своята логика и аргументи за реализация. Такава е и моята гледна точка от която ще анализирам и оценявам идеите и резултатите в дисертационния труд „Оптимизиране на физическата подготовка по художествена гимнастика за девойки младша възраст”

II. Съдържание и оценка на дисертационния труд

Най-общо може да се каже, че в представения дисертационен труд се разглежда един достатъчно познат, но все още примамлив за изследване проблем в теорията, и особено в практическата реализация на тренировъчния процес, свързан със системната базова и специализирана физическа подготовка на художествените гимнастички. Точно в тази посока са и амбициите на докторант Иванова, която сравнително умело е използвала каузалния анализ при търсенето и аргументирането на различни възможности за оптимизиране управлението на този процес.

Дисертационният труд е оформен в едно книжно тяло с обем от 254 страници, от които 195 основен текст, 13 страници ползвана литература (137 източника на кирилица, 23 на латиница и 4 уеб-сайта) и 47 страници

приложения. Структуриран е в увод, постановка на проблема, три основни глави, изводи и препоръки. Посочени са също така ползваната литература и приложенията към основния текст. Като обем, структура и логика на изложението представената дисертация отговаря на общоприетите изисквания за такъв род разработки.

В първа глава „Постановка на проблема“ е направен сполучлив опит за задълбочен анализ на основните литературни източници по изследваната проблематика, така също и на някои по-странични публикации. Направената кратка характеристика на художествената гимнастика показва не само добрата осведоменост на докторантката по изследвания проблем, но и нейното положително отношение към предлаганите иновационни моменти от цитираните в дисертацията автори.

Независимо че акцентът в тази част на дисертацията съвсем логично е поставен върху физическата подготовка в художествената гимнастика и възможностите за нейното оптимизиране, авторката дава и необходимата информация за възрастовите особености на девоичките младша възраст (10-12 г.) по отношение на физическото, психическото и интелектуалното им развитие. Всичко това е направено в контекста на изследвания проблем като предпоставка и фактор за целенасочена специфична физическа подготовка на художествените гимнастички.

Като положителен момент в тази част от дисертацията можем да посочим факта на ясно изразената аргументация в полза на разработваната дисертационна тема, доказвайки необходимостта от целенасочена физическа подготовка, като база и решаващ фактор за овладяване и правилно изпълнение на техническите елементи и сръчности в художествената гимнастика. В тази посока е разгледан доста задълбочено и проблемът за взаимовръзката между отделните физически качества, за общата и специалната физическа подготовка, за същността и мястото на

всяко от отделните качества в изграждането на цялостната физическа подготовка.

Широкообхватната библиографска справка и аналитичния литературен обзор в първата глава са направени не само върху фундаменталните литературни източници по изследваната проблематика, но така също и на основата на данни от редица, по-частни и непряко свързани с темата на изследването публикации, но имащи отношение към проведеното изследване.

Накрая ще си позволя и някои, макар и не толкова съществени забележки към тази част на труда.

➤ На фона на много полезната и богата информация, дадена в тази глава прави впечатление недостатъчната целенасоченост на обзора съобразно темата, особено във втора подточка (I.2. Възрастови особености.....). Включеният тук материал може да бъде редуциран, има излишна фактология като за учебник, която с нищо не помага на темата.

➤ Полезно би било също така в края на всяка подточка и като цяло в края на първата глава да се направят съответните конкретни изводи, които да подсилят необходимостта от разработваната в дисертацията научна проблематика.

Във втора глава е представен методологическия дизайн на изследването. Положителна оценка заслужават ясно определената цел и задачи на изследването, както и цялостната поетапна организация за неговото реализиране. Също така положителна оценка заслужава и подхода за детайлно представяне на методите за изследване, в частност тестовете за оценка на гъвкавостта, бързината, равновесната устойчивост и координационните способности, силата, както и анатомо-функционалния анализ на упражненията в художествената гимнастика. Представената експериментална методика за подобряване на физическата подготовка допълва положителното впечатление от написаното във втора глава.

Към тази част от дисертацията имам и някои забележки, отнасящи се преди всичко до по-прецизното и конкретно формулиране на работната хипотеза, както и по-точното определяне на обекта и предмета на изследването, които в случая не са точно определени и дефинирани. В случая погрешно за обект на изследването са посочени 10-12 годишните деца, което по същество е възрастовият контингент с който е проведено изследването, докато очевидно обект на настоящето изследване е **физическата подготовка** на тези деца.

В заключение ще отбележа, че използваната методика на изследване позволява да се постигне целта и да се решат поставените задачи. За това спомагат и подходящо подбраните методи за изследване, използваните тестове и математико-статистически методи, които гарантират надеждност и достоверност на получените резултати и изводи.

Третата глава, като най-съществена и приносна част от дисертацията, е в обем от 97 страници и е посветена изцяло на получените резултати и техния анализ. И точно в тази част на дисертацията докторантът показва своите доста добри познания и умения да подготвя и реализира емпирично изследване по всички правила и изисквания на научно-изследователската дейност. Това се отнася както за анализа на резултатите от анкетното проучване, така също и за сполучливия опит да се направи анатомо-функционален анализ на упражненията в предложената от авторката методика за физическа подготовка.

Като прибавим към всичко това и резултатите от тестовете за определяне нивото на двигателните качества преди и след приложението на експерименталната методика, както и анализа на резултатите от педагогическия експеримент върху основата на допусканияте грешки в съчетанията на гимнастичките, както и при проверката за сравнимост на резултатите, чрез t -критерия на Стюдънт, можем без колебание да се доверим на получените в изследването резултати и на направения от

докторанта висококомпетентен и количествено аргументиран анализ. Написаното в трета глава притежава своята логика и математико-статистическа обоснованост.

Обобщавайки казаното до тук ще отбележа, че в представения дисертационен труд се открояват приноси, както по посока на някои иновационни идеи и алтернативни възможности за целенасочена физическа подготовка на художествените гимнастички, така също и най-вече приноси с приложен характер.

Най-общо тези приноси могат да бъдат формулирани както следва:

1. Направен е сполучлив опит да бъде разработена, а след това и апробирана в практиката, методиката за оптимизиране на физическата подготовка по художествена гимнастика за девойки младша възраст.

2. Направен е детайлен анатомо-функционален анализ на някои статични и динамични упражнения в художествената гимнастика, като е използван иновационен подход в оценката и целенасоченото развитие на двигателните качества, които имат пряко отношение към успешното изпълнение на техническите елементи и сръчности от художествените гимнастички.

3. Разработена е тестова батерия за контрол и оценка на двигателите качества, включваща стандартни и авторски тестове, ефективно приложими в практиката и отговарящи на съвременните изисквания на художествената гимнастика.

IV. Заключение

Дисертационният труд на докторант Весела Иванова е едно солидно, теоретико-приложно изследване в областта на физическата подготовка на състезателките по художествена гимнастика. Трудът е написан на добър научен стил, илюстрирайки теоретическите и практико-приложни познания и умения на автора да анализира литературни факти, да планира и да реализира научно изследване, както и да анализира

емпирични резултати, използвайки добрите си познания в математическата статистика. Схематичното онагледяване в дисертацията е направено много добре и отразява достоверно и информативно получените резултатите и идеи на автора. Всичко казано до тук ми дава основание да препоръчам на уважаемите членове на научното жури **ДА ПРИСЪДЯТ** на докторант Весела Иванова Иванова образователната и научна степен **“ДОКТОР”**.

Подпис.


/проф. Кирил Костов, дпн

Дата: 10.06.2016г.

P.S. Представеният автореферат към дисертационния труд отразява неговата същност, оформен е правилно и може да бъде отпечатан в този си вид.